

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΚΙΜΑΣ

-Τριαντάφυλλε ! Μή λημονήσης τόν κιμά ! Τ' άκουσες, Τριαντάφυλλε !...

Ο κ. Τριαντάφυλλος

γελίες, άπως θ' άκούσουνε οι κολλησμένοι τήν σάλαγγα τής Δευτέρας Παρουσίας.

-Τριαντάφυλλε ! Νά μή ξεχάσως, είπα, τόν κιμά !...

-Καλά. Μά πώς νά τό ξεχάσω ; Διαταγή τής Καλλιρόης του και τή σελιά δεμένα !...

Γιά τούτο, πριν νά πάη στο «κατάστημα» και πριν ν' άνοίξουν τού μαγαζιού του τό ρολόι, διευθύνθηκε προς τό κρεοπωλείον, όπου ο φίλος του χασάπης, ο Παύλος ο Σκεπτός, τού έκοψε μπροστά του τό κρέας τό ψαχτό, τό γούρσο στη μηχανή, μάζεψε τόν κιμά μέ προσοχή, τόν ζύγισε σωστά, τριακόσια δέκα δράμια και κάτι άκόμια παραπάνω, τόν τύλιξε σ' ένα γυαλιστερό χαρτί και έπειτα σέ ένα χοιρό στρατσόγαρο και τόν τόν παρέδωσε έτοιμορωμικίστατα.

-Ο κιμάς σας, κύριε Τριαντάφυλλε. Μή γίνετα νά τόν φάτε !...

-Ευχαριστούμε !...

Και σάν πήγε στο κατάστημα «Είδών Καντσελαρίας», τόν έβαλε κοντά στον μπεζαχτά, γιά νά τόν έξη πάντοτε εκεί, μπροστά - μπροστά στά μάτια του, υπό τήν άγρυπνο επίβλεψη του. Και πέρασε τ' απόγευμα, δίδοντας μπαχαρικά και κίμινο στις γορές, κανέλλα και γενή - μπαχαρό στα παιδάκια, μάνα, σιναμική και θειαφοκέρια, λιβάνι και άγριοκάστανο, γαρύφαλα, τσουνένι, διαφνοκίστατα, μπακάμι κ' άμολοχανθούς, ρεβέντα και άπήγανω, καραμπογιά και λιναρόσπορο και κούλιαντρο, και ότι ο κοσμάκης θέλει, είδος και πρώιμα και σινσκεσίωμα Ιατρικής και βωφικίης και κάθε είδος καρικεύματα, και πάσης φύσεως κρηφή μαγεία, ρεμεντί και μυρωδικά.

-Και τό κοκαλάκι τής νυχτερίδας άκόμια άν θέλετε, τό έχωμε ! Έλεγε στους πελάτες.

Και θά τό είχε βέβαια κ' αυτό, γιατί άλλωπως πώς βρήκε τήν Καλλιρόη του, εύσασκον, εύτραφή, εύρώστερον, εύφρηγον και εύλογον, άπως έπερε νά ήταν ή όνειρευτή γυναίκα γιά τόν άντρα, και άπως ήταν εκείνη, πού γεμίζε τό σπίτι από τήν όγκώδη παρουσία της και τήν άγκαλιά του από σάρκας !...

Τό κοκαλάκι τής νυχτερίδας θά συνήργησε, σάν ένας άλλος τού έρωτος Θεός, κρυφός και σκοτεινός, και μυστικός και δίναντις άδιόρατος και άδόροθος, άλλα μεγάλη, άδιάφρατος, άποτελεσματική, γιά νά συνδεθή μαζί της.

-Ένα μονάχα δέν είχε. Ένα μαγκό δέν βόισκετα !

-Ένα βόισκα πού νά ύποτάσχη τή θέληση, τά γεύρα, τή γλώσσα και τήν παντοφλα τής σελύγης στον σούγγον, τόν κυρίαρχον, άπως θά έπρεπε, και άπόλυτον άφέντην τού σπιτιού, τής σελύγης του και τού έαντού του.

Κι' αυτό, όσο κ' άν τό γούρψε ο κ. Τριαντάφυλλος, στάθηκε αδύνατον νά τό βοηθ. Κι' έτσι ο καταστηματάρχης παντός είδους γυαρκού τών συμφορών και μαλακτικού τών πόνων τών ανθρώπων και γαργαλιστικού τού λάργγγος τού κάθε γα-

-Τριαντάφυλλε ! Μή λημονήσης τόν κιμά !...

στριμάργου και κανενός μυρωδικού βραζόντων τετζερέδων, άπότρησε μέν ού άνειρεσίωται, τήν Καλλιρόη του, άλλα δέν έγινε και κύριός της.

Και επειδή ο κ. Τριαντάφυλλος, σάν Έλληνας σωστός, άγαπούσε και τήν έλευθερία, όταν χόρτασε τά κάλλη τής χαριτόβρυτου Καλλιρόης, κούτταξ νά τό σκάσει, λίγο τά δειλίνα από τό σπίτι του, σάν έκλεινε τό μαγαζί του, προσποιόμενος άλλοτε συνειδήσι στο Έπαγγελματικό Έπιμελητήριο, άλλοτε ότι τόν κάλεσε ο τμηματάρχης τού ύπουργείου τής άνοικονομίας τής Έθνικής Οικονομίας, και άλλοτε άρχαίρεσις, πού έκανε τάχο τό σωματίον τών... Μά και ή κ. Καλλιρόη τόν ήξερε καλά. Και γιά τούτο, σάν τού έδωσε τήν παραγγελία του κιμά, τού είχε έπειτα τά άμέσως, μέ φωνή χαμηλότερη, άλλα γεμάτη ύπνοσούμενα και καταλαβανόμενα εύκόλως :

-Και κούττα, σέ παρακαλώ, νά μήν ξεμερωθής ! Άλλο τίποτα δέν έχωμε γιά βράδν !... Νά ξεμερωθής !... Γιά τό Θεό, πούς είχε τούτο προάμια !...

Σάν έκλεισε λοιπόν τό κατάστημα, στις έφτά, πίες τό δέμα υπό μάλης, άπως δέν πήρε έρωτευμένο τήν άρραβωνιαστικά του άγκαλιέ, και τράβηξε γιά τό σπίτι !... Και πέρασε αιώσις υπό δρόμους άκοιτούς ο κ. Τριαντάφυλλος, χωρίς νά τού συμβή κανένα άπόροπτο. Και έσκέπτετο τούς τούς φρούσιους τούς κεφτέδες, πού ή Καλλιρόη θά τού έφτιανε, μέ κρημινώδια μέσα και λίγο μανιτάνο, λίγο αυγό, έτσι γιά νά σφιξη ο κιμάς. Αύτός θά ήθελε και λίγο σκόρδο μέσα, άλλα άσφν δέν ήθελε ή Καλλιρόη, δέν πειράζει, ύποχωρεί... Σκεπτόταν, λέμε, τούς κεφτέδες αυτούς, ροδοτηγανισμένους, νά μοχοβολήη τό βούτιρο κ' ή ευδιάττων μπαχαρικών... Χμους !...

Θέέ μου ! Νομίζει κιόλας πώς τούς τρώει, πώς τούς αλέθει στο στόμα του, και πώς τούς καταπίνει, γλυκωνοντας τό λάργγγά του και γεμίζοντας άπόλυτοι όλη του τήν ύπόστασι... Και σέ κάθε χαψιά και ένα ποτηράκι κοκκινέλι, πτεράτο, άφράτο, γενουτικό... Άχ, και νά τό είχε τώρα νά τό ρούφαγε !... Και προχωρούσε, συμποσιάζον ο κ. Τριαντάφυλλος μέ τήν φαντασία του.

-Και ένα άκόμια ποτηράκι !... Κι' άλλο ένα ! αυρωμούσις. Ένα μονάχα ; Όσα θές !... Βαρέλια δόλορηρα, γεμάτα, μέ πρόσωπο πλατύ, σάν κορυθαίρετος άνοιχτόκαρδοι, τόν περιμένον στη πειρά, εκεί, στη γεγονική ταβέρνα !... Και πώς νά προσπεράση από 'κει ο Τριαντάφυλλος, διό βήματα μονάχα πέρα από τό σπίτι του, χωρίς νά μη, νά πιη, νά χαιρητήση τήν καθημερινή, τήν καθημερινή παρέα, νά τού εύχρηθούν και νά τούς εύρηθί νά κλείσουν μέ γούρη τήν ήμερα, νά δροσίσιον τή λαύρα τους, νά πνέθουν τούς κόπους και τίς στενοχώριες τους και έπειτα νά χωριστούνε.

Και άν τις άλλες τίς ήμέρες δέν έλειψε σχεδόν ποτέ, πώς νά λείψη σήμερα, πού ή μοχοβολιά, ή γεύσις κεφτέδων ροδοτηγανισμένων, είχαν γεμίσει όλόκληρο τό είναι του, έστω και κατά φαντασίαν, και ζητούσαν λίγο κρασί ενά πάνε παρακάτω !... Βεβαίως, τού είχε πη ή Καλλιρόη του : -Κούττα μή μου ξεμερωθής !...

Κι' εινε, βέβαια, αλήθεια, πώς κάθε βράδν στεκόταν εκεί στην ταβέρνα ώρες όλόκληρες μέ τό ρολόι, άλλα άπόψε ένα ποτηρί θά πη βιαστικά, στο πόδι, έτσι γιά νά μήν άποσιάζη, και θά φύγη άμέσως γιά τό σπίτι, γιά νά παραδώση έγκαιρος τόν κιμά !... Άλλά και νά ήθελε, δέν θά μπορούσε νά ΚΑΙ μάνα και σιναμική στα παιδάκια...

Κι' εινε, βέβαια, αλήθεια, πώς κάθε βράδν στεκόταν εκεί στην ταβέρνα ώρες όλόκληρες μέ τό ρολόι, άλλα άπόψε ένα ποτηρί θά πη βιαστικά, στο πόδι, έτσι γιά νά μήν άποσιάζη, και θά φύγη άμέσως γιά τό σπίτι, γιά νά παραδώση έγκαιρος τόν κιμά !... Άλλά και νά ήθελε, δέν θά μπορούσε νά ΚΑΙ μάνα και σιναμική στα παιδάκια...

Κι' εινε, βέβαια, αλήθεια, πώς κάθε βράδν στεκόταν εκεί στην ταβέρνα ώρες όλόκληρες μέ τό ρολόι, άλλα άπόψε ένα ποτηρί θά πη βιαστικά, στο πόδι, έτσι γιά νά μήν άποσιάζη, και θά φύγη άμέσως γιά τό σπίτι, γιά νά παραδώση έγκαιρος τόν κιμά !... Άλλά και νά ήθελε, δέν θά μπορούσε νά ΚΑΙ μάνα και σιναμική στα παιδάκια...

Κι' εινε, βέβαια, αλήθεια, πώς κάθε βράδν στεκόταν εκεί στην ταβέρνα ώρες όλόκληρες μέ τό ρολόι, άλλα άπόψε ένα ποτηρί θά πη βιαστικά, στο πόδι, έτσι γιά νά μήν άποσιάζη, και θά φύγη άμέσως γιά τό σπίτι, γιά νά παραδώση έγκαιρος τόν κιμά !... Άλλά και νά ήθελε, δέν θά μπορούσε νά ΚΑΙ μάνα και σιναμική στα παιδάκια...

Δίδοντας μπαχαρικά και κίμινο στις γορές...

Σαν ένας άλλος τού έρωτος Θεός, κρυφός και σκοτεινός !

-Άκόμια μιά οκά !...

Και μάνα και σιναμική στα παιδάκια...

προσπερνάει από την πόρτα, τέσσερες - πέντε φίλοι του τού φώναζαν από μέσα :

- Τριαντάφυλλε !..
- Κύριε Κοκκινογούλη ! "Ένα ποτηράκι !..
- Βρέ παιδιά, βρέ... Είμαι βιαστικός !
- "Ένα ποτηράκι !..
- Μονάχα μιά γουλιά !.. "Ανοίξ' απόψε ένα κάντιο !..

Ο κ. Τριαντάφυλλος σκέφτηκε μιά στιγμή την Καλλιόνη του. Ή μήπως την ίδιατέραν και έγκυμοποιόσαν κινδύνους στίσισι της, έφριξε ένα βλέμμα προς τὸ δάμα του κια, κίτταξε και τις γεμάτες τις βαρέλλες, αίσθάνθηκε τὸν λάγυγγά του νὰ τὸν γαργαλή, αίσθάνθηκε τὴν πλάτη του νὰ τὸν τρώη, εἶδε και τὰ ποτήρια γεμάτα, νὰ ἀστράφουν, ἐταλαντεύθηκε, ἔκλινε και ἀπόλινε, και τέλος προχώρησε πρὸς τὴν ταβέρνα, με τὴν ἀσπίλητη ἀπόφασιν :

- "Ένα μονάχα και σὸ πόδι θά πάω !..

Θά εἶχε πειὰ τσονγκροῖσε τὸ δέκατο τέταρτο ποτήρι, ὁ κ. Τριαντάφυλλος, και φώναξε γιὰ δεκάτη πέμπτη φορὰ στὸν κάπελα :

- "Δάμα μιά δαί !..

"Όταν ἔβλεπεν ἀνοῖστικρε μιά φωνή ἀπὸ τὴν πόρτα :

- "Ἐδῶ εἶσαι, Τριαντάφυλλε, κ' ἐγὼ σὲ περιμένω !..

Ο κ. Κοκκινογούλης ἀνετήθησε. Γνωῖσε τὴ φωνὴ τῆς γυναίκας του, πού ἅμα τὸν εἶδε ν' ἀρχίη, πῆγε μονάχη στὴν ταβέρνα εἰς νὰ τὸν μαζέψη, ὅπως ἔκανε συχνά. Στάθηκε ἐκεῖ, ἀπάνω στὴν εἴσοδο, με τὸ χέρια στὴ μέση και κιντίζοντας τὸν Τριαντάφυλλο με κάτι μάτια, με τὰ ἄγρια, σὰν τῆς ἀγριεμένης τίγρης, τού φώναξε :

- Πού εἶνε ὁ κιας, μωρέ ;

—"Ο κιας... Ὁ κιας... ἄρχισε νὰ ψελλίξη ὁ κωκκομοῖσῆς Τριαντάφυλλος, ἐνὸς συγχρόνως ἐφαγνε με τὰ βλέμματα και με τὰ χέρια νὰ τὸν βοῆ, στὴ διπλανὴ καρέκλα, ὅπου τὸν εἶχε ἀποθέσει.

- "Ἄλλὰ ὁ κιας δὲν ἦταν ἐκεῖ !..

"Όλοι τότε σκέψανε γιὰ νὰ ἴδουν πού εἶνε και τί ἔγινε.

- Μωρέ, πού εἶνε ὁ κιας ; ; ; ;

Ἄλλὰ πυθὲνὰ δὲν ἦταν ὁ κιας...

Και ψάχνανε και ξαναψάχνανε, ὅσπου τῆς ταβέρνας ὁ μικρός τινε ἔλυσε τὴν ἀπορία :

- Νάτος ! Νάτος, μάφαιλα, ὁ κιας !.. φώναξε.

Και εἶδεξε κάτω ἀπὸ κάποιο τραπέζι τοὺς γάτους τῆς ταβέρνας νὰ καθαρῶνεν πειὰ τὸ χαρτί ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἰσχνά του κια, τὸν ὅποιον εἶχαν φάει.

Ἡ κυρία Καλλιόνη κατέβηκε τότε κάτω, σιωπηλὴ κ' ἀμίλητη, μ' ἀγριεμένα μάτια, εἶδε τὴ θυσία του κια, ἀπλωσε τὸ χέρι της, ἀρπάζε τὸν σκενῆγο της ἀπὸ τὸ μαντίκι, και βγάδοντας τὸν ἔβω ἀπὸ τὸ μαγαζὶ. τὸν εἶτε, τραβώντας τον κατὰ τὸ σπῆ :

- "Ἐνοῖα σου, μωρέ, και θά κιαμ ἐγὼ ἀπόψε ἐσένανε κια !..

Καὶ αὐτὸ μὲν δὲν ἔγινε βεβαίως, γιὰ τὴν ἐποικειμένην ἑθεαθὴ ὁ κ. Τριαντάφυλλος Κοκκινογούλης νὰ πηγαῖνι στὸ κατῆστημα «Εἰδῶν Καντοσαριας» ἀέριμος και ζωντανός !

Ἀπὸ τὴν ποσότητα ὅμως τοῦ λιναροσπόρου, πού ἔστειλε στὸ σπῆ του, κατάλαβε καθέννας πῶς ἂν ὁ κ. Τριαντάφυλλος δὲν ἔγινε κιας, ὁ σφαλῶς ὅμως κοπανίστικρε, ὅπως κοπανίζον τις μπιρτζόλες !..

Και ἔτσι, ἐκεῖνο τὸ βράδι, ἂν δὲν ἔφαγε κερφίδες, κάτι, ἐπιτέλους, ἔφαγε ὁ κ. Τριαντάφυλλος... ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Γιὰ ἕνα τριαντάφυλλο, ἀξίζουν τὰ κεντρίσματα ἑκατὸ ἀγκάθιδων.

Περσικὴ

"Όποιος τὰ πάντα ἀρνεῖται, αὐτὸς τὰ πάντα ὁμολογεῖ.

Τοσκανικὴ

Ὁ γαῖδαρος δὲν ἐνοῖαθεῖ τὴν οὐρά του, παρά ὅταν δὲν τὴν ἔχει πειά.

Φλωρεντινὴ

Τὸ φόρεμα τῆς χήρας δείχνει τὸ παρελθόν, τὰ μάτια κλαῖνε τὸ παρὸν και ἡ καρδιά πασχίζει γιὰ τὸ μέλλον.

Ἰταλικὴ

"Ἄν μιά ὡμορφὴ γυναῖκα ἔρθει νὰ σοῦ ζητήσῃ τὸ δῖκνο της, μὴ γυρίσεις νὰ τῆς ρίξεις οὔτε μιά ματιά. Ἄλλοιῶς χάθηκες, κ' ἐκμοῖρη!

Ἰσπανικὴ

Δὲν ὑπάρχει τέντζερης τόσο ἄσχημος, ὅσπου νὰ μὴ βρισκεται κ' ἕνα καπάκι πού νὰ τὸν παριάζη.

Τοσκανικὴ

Καλύτερα νὰ πηγαῖνι ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, παρά ἐναντίον τοῦ ρεύματος ποταμοῦ.

Γερμανικὴ

ΤΑ ΒΛΑΜΙΚΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΗ

ΡΑΝΤΕΒΟΥ

Μούρες, πῶς θάρτης στὴ γωνία τοῦ "Ἄη Δημήτρη ἀποῖντο ἔνθη και τὸ ρολοῖ κίτταζε, στὸν τοῖχο παρα κατὴ τὴν ὥρα σου νὰ μαρτυρῆ κ' ὅπως τὸ μπάντζα, μικρὴ.

Ὅσοι μὲ θάλεπαι θάλεγαι πῶς τὸ θάλα στο μάτι...

Πρώτη, οὔτε δεύτερη φορὰ, εἶνε πού μοῦ τὸ σκάς, κυρά, κ' ἄδριο πάλι θ' ἀρχινάς νὰ δίνης ἐξηγήσεις, ὅτι φοβάσαι δηλαδὴ, μὴ λάχει και κανεῖς σε δεῖ.

τὴν ὥρα πού ἐτοιμάζεσαι κρυφὰ νὰ ξεπορτίσης.

Χρόνος θὰ κλείσῃ, με μικρὸ, πού κάθουμαι και καρτερῶ και σὺ μ' ἀλλάξοπιστικρε, γιὰ νὰ ραντεβουώσῃ και ἡ ἔσπια μου ἡ φτωχὴ νὰ ξεθυμαῖνῃ κάνει ἀρχὴ, κῶς στο φτωχὸ μου, κάποτε θὰ ἔμπης κινηρῶν.

Στὸ καμαράκι μου ὁ φτωχός, πού τὸχω θάρης μοναχός, μ' ἕνα τριαντάφυλλι ἀνοιχτό και μ' ἄσπρα τὰ ταφῶν, και κρέμασα ὑπερνετὲ πυκνὸ, στὸ παραθύρι τὸ γυμνὸ ὑπᾶς κ' ἄπ' τ' ἄντικρυνὰ κανεῖς, σε δεῖ και σε θαυκάσει.

Ἠὸ! πῶ! τ' ἀφράτο σου κορμί φανταστικρε γιὰ μιά στιγμὴ και λύθηκα τὰ μέλη μου ἀπ' τὴν ἀνατριχίλα και γλυκοτρεμει μου ἡ καρδιά, ὅπως κ' ἀπάνω στὰ κλαδιά ἀπ' τὰ φιλιὰ τοῦ ζέφυρου, τῆς λυγαριάς τὰ φύλλα.

Δὸς μου τὸ ραντεβού, ξαυθὴ, κ' ἔχει ἡ καρδιά μου λιγωθεῖ και στὸ Χριστὸ σ' ὀρκίζομαι, πῶς δὲ θὰ μετανοήσῃς! Γὸ ἔρρεις πόσο σ' ἀγαπῶ, ἀλλ' ἂν τὸ κάνεις με σκοπό, γιὰ νὰ μοῦ βγάλῃς τὴν ψυχὴ, μὴ φτάσης και τὸ δίωξι.

ΝΟΙΚΙΑΣΜΑΤΑ

Ἔρρι, μας, κάπελα, κρασὶ, γιὰ ἀποψέ-ὄρα χρυσή!.. νοικιασὶ τὴν καρδοῦλα μου, σὲ μιά καστανομάτι και γιὰ ἀρραθῶνα, μιά στιγμὴ γεμάτα λαύρα, στὸ κορμί, τρία φιλιὰ στὰ χεῖλη μου, μοῦ χάρισε γεμάτα...

Εἶχε ἡ φτωχοῦλα ἀπελπισθεῖ, νοικιατορας πῶς θὰ θρεθῆ ν' ἀνοιξῆ τὸ ποτόνι της και φῶς νὰ τὴ γεῖσιση και μιά ἔραυθούλα ἢ καστανή, κάθε γωνιά της σκοτεινὴ, με τ' ἀπάλο χεράκι της νὰ μπῆ νὰ ξεσκοῖσῃ...

τὴν φανταζόντανε μικρὴ, στενόχωρη κ' ἴσως ὕγρη καρδιά, πού δὲν μπορεῖ πολλά πράματα νὰ χωρεῖη και δὲν φροντίσαν νὰ θαλθοῦνι στὰ σοβαρά και νὰ σκεφθοῦνι, ὅτι σ' ὀλόκληρον ντουινιά, μπορεῖ, νὰ δόσῃ θεοῦ!

Καὶ νὰ πού ἔαφνον, καστανο, στὴ στράτα μου τὸ δειλινὸ, σὲ βρήκα ἀπὸ τ' ἀνέλπιστα και γίνηκα ἀνω-κάτω. Σοῦ γέλασα και μοῦ γελᾶς, σοῦ μίλησα και μοῦ μιλᾶς, πετῶ τὸ νοικιαστήριο και κλείνωμε κοντράτο...

Μὰ πρόσεξε, μελαχροινὴ, —στὸ λέω και τρέμει μου ἡ φωνή! ὄχι πολλά τραντάγματα, ὄχι πολλά γινάτια, γιὰ τὸ ἕνα χτύπημα βαρὺ, δὲν τὸ πιστεύω, καὶ μπορεῖ, νὰ τὴν ραγίσῃ σὰ γυαλί, καὶ νὰ γενῆ κομμάτια!..

Ο ΑΓΓΕΛΗΣ